UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost i kritika				
Šifra/kod	FIL KOI 422	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni: Komparativna književnost Izborni: KK i informacijske nauke; KK i druga studijska grupa	ECTS	1. Jednopredmetni studij, komparativna književnost: **6** ECTS 2. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i informacijske nauke: **3** ECTS 3. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i druga studijska grupa: **3** ECTS
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi	**NPP 2025/2026**	

Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema			
Jezik izvođenja nastave	Bosanski			
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Doc. dr. Adisa Bašić		
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: adisa.basic@ff.unsa.ba basic.adisa@gmail.com Telefon: 033 253 166	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.
Saradnik/ca	Ime i prezime			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.
Sedmični broj kontakt sati	1. Jednopredmetni, komparativna književnost: predavanja **2**, seminari **2** 2. Dvopredmetni, komparativna književnost i informacijske nauke: predavanja **2**, seminari **1** 3. Dvopredmetni, komparativna književnost i druga studijska grupa: predavanja **2**, seminari **1**			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Teorijski dio ovog predmeta predstavlja svojevrsnu rekapitulaciju i sintezu teorijskih pitanja o prirodi i funkciji kritike. Težište je na praktičnom radu koji ima u vidu repozicioniranje umjetničke kritike u savremenom društvu. Predmet podrazumijeva kontinuirano pisanje kritika na konkretnim primjerima iz književnosti, likovnih umjetnosti, filma, teatra, muzike ili neke od savremenih multimedijalnih umjetnosti.			
Cilj kolegija/	Ovaj je predmet predviđen za sve studente koji imaju sklonost i ambiciju da se bave			

nastavnog predmeta	umjetničkom kritikom. Na predavanjima će se studenti upoznali s različitim umjetničko-kritičkim praksama, a na časovima seminara i vježbi praktično pisati i analizirati kritičke tekstove prije svega iz književnosti, ali i iz drugih umjetničkih oblasti, shodno individualnom senzibilitetu i ambicijama.
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost
Ishodi učenja	Ponoviti sa studentima osnovne osobine najvažnijih metoda proučavanja književnosti i umjetnosti, od XIX stoljeća i pozitivizma pa do kraja XX i početka XXI stoljeća, uz fokus na specifično mjesto književne kritike unutar nauke o književnosti. U kontinuiranom praktičnom radu tražiti od studenata da analiziraju ne samo konkretna umjetnička djela, nego i da objašnjavaju i preispituju svoje metode analize.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Književna kritika kao kreativna praksa između nauke i umjetnosti
2.	Subjektivnost u kritici
3.	Objektivni kriteriji, pitanje vrednovanja i metode
4.	Za i protiv interpretacije
5.	Teret pozitivizma i biografizma
6.	Idejna kritika
7.	Psihološka kritika
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Stilistička kritika i stilska analiza umjetničkog djela
10.	Uticaj fenomenologije na umjetničku kritiku – ahistoricizam i imanentna kritika
11.	Kritika i etika
12.	Umjetnička kritika i kulturna industrija
13.	Klasa i institucija ukusa
14.	Uloga kritike u uspostavljanju i propitivanju kanona

15.	Uskrsnuće autora/ice u svjetlu feminističke i postkolonijalne kritike
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici nastave: frontalni, grupni i individualni rad – na ovom predmetu fokus je na praktičnom radu studenata. Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi, analiza teksta.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. Prisustvo na nastavi — 10 — 10% 2. Aktivnost na času, učešće u obradi teorijskih tekstova i analizi praktičnih radova — 30 — 30% 3. Redovno pisanje kritika — 60 — 60% Ukupno: 100 bodova — 100% S obzirom da je riječ o predmetu koji se u najvećoj mjeri sastoji od praktičnog kreativnog rada na kritici u oblasti različitih umjetnosti, praćenje rada i provjera znanja i vrijednosti radova vrši se kontinuirano tokom realizacije programa. Konačnu ocjenu čine sljedeći elementi: prisustvo nastavi; rad na zadatoj teorijsko-kritičkoj literaturi; redovno pisanje kritika; angažiranost na analizi radova; polusemestralni rad; završni semestralni rad.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Svetozar Petrović: *Priroda kritike,* Fabrika knjiga, Beograd, 2003. 2. Emil Štajger: *Umeće tumačenja i drugi ogledi,* Prosveta, Beograd, 1978.

	3. Mari Kriger: *Teorija kritike,* Nolit, Beograd, 1982. 4. Jovan Hristić (ur.): *Nova kritika*, Prosveta, Beograd, 1973. 5. Roland Barthes: *Kritika i istina*, Algoritam, Zagreb, 2009. 6. Vladimir Biti: „Književna kritika“ u *Uvod u književnost. Teorija, metodologija* (ur. Zdenko Škreb i Ante Stamać), Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1983. 7. T. S. Eliot: *Izabrani tekstovi,* Prosveta, Beograd, 1963. Zdenko Lešić, Hanifa Kapidžić-Osmanagić, Marina Katnić-Bakaršić, Tvrtko Kulenović: *Suvremena tumačenja književnosti,* Sarajevo-Publishing, Sarajevo, 2006.
	Dodatna 1. Pierre Bourdieu: *Distinkcija: Društvena kritika suđenja*, Antibarbarus, Zagreb, 2011. 2. Susan Sontag: *Against Interpretation and Other Essays*, Eyre & Spottiswoode, London, 1967. 3. Jonathan Culler: 'Beyond Interpretation: The Prospects of Contemporary Criticism', Comparative Literature, 28 (1976) 246. 4. I. A. Richards: *Načela književne kritike,* Veselin Masleša, Sarajevo, 1964. 5. Teodor V. Adorno: *Estetička teorija*, Nolit, Beograd, 1979. 6. Ivan Focht: *Tajna umjetnosti,* Školska knjiga, Zagreb, 1976. 7. Teri Iglton: *Iluzije postmodernizma,* Svetovi, Novi Sad, 1997. 8. Zdenko Lešić: *Nova čitanja,* Buybook, Sarajevo, 2003.
Napomene	